

Xavier Benguerel, perfil musical

L'estrena de la composició de Xavier Benguerel *El cementiri marí* a Tautavel (França) el maig de 2017 ens encoratja a reivindicar el compositor a casa nostra, contribuint a mitigar el que podria semblar un exili persistent dels músics catalans.

Precisament l'exili portà l'escriptor Xavier Benguerel i Llobet - pare del compositor- i la seva família a Xile, on visqueren del 1939 al 1954. En aquells anys Benguerel pare es dedicà a l'escriptura, inclosa la traducció d'alguns poetes simbolistes francesos com Valéry i Baudelaire. Xavier Benguerel i Godó, doncs, va créixer en un entorn que propicià el seu gust per la literatura i que el portà a emprar alguns d'aquests textos en les seves obres musicals.

La Biblioteca de Catalunya conserva, des del 2005, el fons de Xavier Benguerel. Un fons format per correspondència, programes de concerts, premsa, enregistraments i partitures que conformen la pràctica totalitat de la seva producció musical; un repertori que ve marcat en primer lloc pel serialisme entre 1959 i 1968, després per l'experimentació, l'avantguarda i la progressiva dissolució d'aquest serialisme fins al 1986 i, finalment, per l'etapa que arriba a l'actualitat i que presenta una predilecció per les grans formes líriques, la claredat formal i l'expressivitat musical.

S'inicia doncs aquesta mostra amb la música escrita per Benguerel fill sobre la traducció que Benguerel pare va fer del poema *Le cimetière marin* de Paul Valéry, i ressegueix, a continuació, una selecció de composicions, enregistraments, premis i reconeixements que han anat dibuixant el perfil musical de Xavier Benguerel.

Pol Cruells, Secció de Música
Rosa Montalt, Secció de Música

Barcelona, maig de 2017

VITRINA 1: Benguerel musica Benguerel

El Cementiri marí. Paul Valéry ; versió catalana per Xavier Benguerel. Santiago de Xile : El Pi de les Tres Branques, 1947. Top.: 2002-4-C 1/12

El Cementiri marí i altres poemes. Paul Valéry ; traducció de Xavier Benguerel. Barcelona : Empúries, 1984. Top.: 2010-8-27585

El cementiri marí: poema simfònic per a recitant, cor i orquestra. 2014. Partitura ms. Top.: Fons X. Benguerel

El cementiri marí. Barcelona : Boileau, 2015. Top.: DL 78-4-C 243/23

Programa i fotografies de l'estrena d'El cementiri marí a Tautavel (França) el maig de 2017. Top.: Fons X. Benguerel

Reproducció de la fotografia de Xavier Benguerel i Xavier Benguerel pare. Barcelona, 1980

Fotografies familiars: Xavier Benguerel i Rosa Godó d'excursió, Leopold i Xavier Benguerel amb el seu avi, i amb la mare de Francesc Trabal. Top.: Fons Xavier Benguerel i Llobet

Paraules de cada dia. Per a veu, 3 flautes, 2 clarinets, arpa... Textos de Xavier Benguerel i Llobet. 1967. Partitura ms. Top.: M 5083/10

Cinc poemes. Per a recitant i tres percussionistes. Textos de Xavier Benguerel i Llobet. 2002. Partitura ms . Top.: M 5085/5

VITRINA 2: Paraula i so

Arbor : para soprano... Textos de la Bíblia, X. Benguerel, R. Llull, J.R. Jiménez... 1972. Partitura ms. Top.: M 5084/3

Dos poemes de Charles Baudelaire : per a baríton i orquestra. 1991. Partitura ms. Top.: M 5089/4

Les flors del mal : soprano, baríton, cor de nens i orquestra simfònica. Text Charles Baudelaire. Barcelona : Boileau, 2013. Top.: 2014-4-C 44/19

7 faules de La Fontaine : musicades per a nens. Barcelona : Tritó, 2003. Top.: 2009-CD 144

7 faules de La Fontaine : per a recitant i 10 instrumentistes. Barcelona : Tritó, 1998. Top.: 1999-Fol-833

Fotografia de Xavier Benguerel, [sense data]. Top.: Fons X. Benguerel

Palau d'hivern. Quatre poemes d'Àlex Susanna per a soprano, clarinet i quartet de corda. 2005. Partitura ms. Top.: M 6632

Palau d'hivern : quatre poemes d'Àlex Susanna : per a soprano, quartet de corda... Barcelona : Tritó, 2007. Top.: 2008-4-C 85/5

7 poemes de la vora del foc : per a conjunt de cambra i recitant. Text de Mònica Pagès. Barcelona, 2008. Partitura ms. Top.: Fons X. Benguerel

Obra completa per a piano ; 7 poemes de la vora del foc. Sabadell : Ars Harmonica , 2010. Top.: 2011-CD 1771

Concert de tardor. Palau d'hivern. Quintet de la sala de Llevant. Sabadell : Ars Harmonica , 2010. Top.: 2011-CD 1772

VITRINA 3: Perfil vocal I

Lecciones de contrapunto. Profesor Sr. Cristóbal Taltabull. Xavier Benguerel, 1954. Top.: Fons X. Benguerel

Carta de Cristófor Taltabull a Xavier Benguerel, 1961. Top.: M 6627/68-71

Fotografia de Xavier Benguerel, [sense data]. Top.: Fons Manuel Valls

Cantata d'Amic e Amat. Texto de Ramón Llull. Barcelona : Ediciones Armónico, 1960. Top.: M 5090/18

Cantata d'Amic e Amat. Cantata : per a contralt solista... Sobre text de Ramon Llull. 1959. Partitura ms. Top.: M 5083/1

Programa del 34è Festival SIMC (Societat Internacional de Música Contemporània) de 1960 a Colònia (Alemanya). Top.: M 6637/6

Fotografia de X. Benguerel amb el compositor György Ligeti a Londres, [sense data]. Top: Fons X. Benguerel

"*Compondre òpera, avui, amb esperança*". X. Benguerel. Dins: *Revista Musical Catalana* (núm. 1, nov. 1984). Top.: M 6639/1

Spleen. Portada de J.J. Tharrats. Barcelona : P.D.I., P 1986. Top.: LP 5139

Spleen : oper in vier szenen. Llibret de Lluís Permanyer. 1981. Partitura ms. Top.: M 5086/3

Programes del Festival Internacional de Música de Barcelona. Estrena de *Spleen*. Teatre Condal, octubre 1984. Top.: M 6637/27

VITRINA 4: Perfil vocal II

Llibre vermell : glossa operística per a veus solistes, cor de nens, cor mixt i orquestra. 1987. Partitura ms. Top.: M 5087/1

"*Davant l'estrena del Llibre vermell, de Xavier Benguerel*". Ma. Carmen Gómez Muntané. Dins: *Revista Musical Catalana* (núm. 47, set. 1988). Top.: M 6639/20

Cartell de l'estrena de *Llibre vermell* al Gran Teatre del Liceu. 1988. Top.: Fons Xavier Benguerel

Llibre vermell. Salvador Brotons, director. Madrid : Iberautor, 2003. Top.: CD 5105

Programa i llibret de l'estrena de *Rèquiem*, 1990, al Xè Festival Internacional de Música de Torroella de Montgrí i al Palau de la Música Catalana. Top.: M 6637/31

Programa de l'espectacle "Un rèquiem per a Salvador Espriu" dirigit per Miquel Ortega al TNC, 2013. Top.: Fons X. Benguerel

Requiem : per a veus solistes, cor mixt i orquestra. Textos del Rèquiem i poemes de S. Espriu. 1989. Partitura ms. Top.: M 5087/2

Requiem: a la memòria de Salvador Espriu. Miquel Ortega, director. Gelida : Columna, 2007. Top.: 2008-CD 1633

Programa de l'estrena de *Te Deum*, dedicat a J.M. Subirachs, al Palau de la Música Catalana, 1993. Top.: M 6637/34

Yo, Dalí : òpera en quatre actes. Llibret de Jaume Salom. Barcelona : Tritó, 2011. Top.: 2012-Fol-674

Testa de Dalí, retrat de J.M. Subirachs. [ca. 2003]. Top.: XI.1 BC 25

Programa de l'estrena de *Jo, Dalí* al Gran Teatre del Liceu, 2011. Top.: Fons X. Benguerel

VITRINA 5: Perfil instrumental

Concierto para dos flautas y cuerdas. Barcelona : Juventudes Musicales de Barcelona, [1961?]. Top.: LP 51 33

Concierto para violoncelo y orquesta. Portada de J.J. Tharrats. Barcelona : EMI-Odeón, 1981. Top.: LP 5140

"*Vier katalanische Komponisten in Barcelona*". Dins: *Melos : Zeitschrift für Neue Musik* (Heft 3, März 1971). Top. M 6639/15

Preludio: Opus 1. 1943. Partitura ms. Top.: Fons X. Benguerel

Impuls ; Introspecció ; Estructura I-IV ; Duo. Gelida : Columna, 2004. Top.: CD 4879

Astral ; Música per a percussió i cordes. Barcelona : Discmedi, 1995. Top.: CD 4881

Confluències : creació musical catalana. Vol ad Libitum ; dir. Jordi Rossinyol. Mallorca : UM/Unió Músics, 2001. Top.: CD 11891

Konzert : für Gitarre und Orchester. Celle : Moeck, 1972. Top.: M 5090/26

Quintet de la Sala de Llevant: clarinet i quartet de corda. Barcelona : Boileau, 2005. Top.: M 6636/2

Concert per a percussió i orquesta. Konzert für schlagzeug und orchester. 1975. Partitura ms. Top.: M 5084/5

Concert per a piano i orquesta. Barcelona : Tritó, 2004. Top.: DL 78-Fol-C 47/25

Versus. Madrid : Ópera Tres, 1998. Top.: CD 4880

In memoriam David Padrós : flauto-piccolo, clarinetto... Barcelona : Boileau, 2016. Top.: DL 78

Fotografia del compositor David Padrós a Minsk davant l'anunci del concert del *Llibre vermell*, 1991. Top.: Fons X. Benguerel

VITRINA 6: Bibliografia i reconeixements

Notes de la meua vida: memòries 1931-2009. Xavier Benguerel. Barcelona : Boileau, 2011. Top.: 2011-4-5654

Xavier Benguerel: una trayectoria compositiva. Tomás Marco. Madrid : ICCMU, 2011. Top.: Fons X. Benguerel

Xavier Benguerel: búsqueda e intuición. Jorge de Persia. Madrid : SGAE, Fundación Autor, 2006. Top.: 2007-4-2184

Xavier Benguerel: obra y estilo. Jesús Rodríguez Picó. Barcelona : Idea Books, 2001. Top.: 2001-8-8266

Xavier Benguerel. Francesc Taverna-Bech. Madrid : SGAE, 1994. Top.: 2006-8-C81/3

Xavier Benguerel. Carles Guinovart, Tomás Marco. Barcelona : Generalitat de Catalunya, 1991. Top.: 78-8-620

Premi Luigi Dellipiccola del Club Master'7. 1977

Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. 2014

XIV Premio SGAE de la Música Iberoamericana Tomás Luis de Victoria. 2015

Commemoració del 85è aniversari de Benguerel. SGAE. 2016

Fons Xavier Benguerel i Godó a la Biblioteca de Catalunya: [<http://www.bnc.cat/Fons-i-col-leccions/Cerca-Fons-i-col-leccions/Benguerel-i-Godo-Xavier>]

Xavier Benguerel a la web sobre els Clàssics Catalans de la Biblioteca de Catalunya: [<http://claca2.bnc.cat/node/31>]

Retrat de Benguerel de Josep Maria Subirachs
© Josep Maria Subirachs, VEGAP, Barcelona, 2017

Biblioteca de Catalunya

Hospital, 56
08001 Barcelona
93 270 23 00
bustia@bnc.cat www.bnc.cat

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h
Dissabtes, de 9 a 14 h

Del 17 de maig al 16 de juny de 2017
Xavier Benguerel: perfil musical

